

NAGY IMRE GÁBOR

Pécs polgármesterei

1875–1940

NAGY IMRE GÁBOR

Pécs polgármesterei
(1875–1940)

NAGY IMRE GÁBOR

Pécs

polgármesterei

(1875–1940)

Aidinger János, Majorossy Imre,
Nendtvich Andor és Makay István
életútja

KRONOSZ-PTA-MNL BAML

Pécs, 2021

Jelen elektronikus kiadvány a Kronosz Kiadó gondozásában
2021-ben megjelent nyomtatott kötet változatlan kiadása

print ISBN 978-615-6048-99-8

pdf ISBN 978-615-6048-98-1

Lektorálta: PILKHOFFER MÓNIKA

Olaszószerkesztő: BELLUS IBOLYA
A névmutatót készítette: ERŐSS ZSOLT
Borítóterv: MÜLLER PÉTER

Kézirat lezárva: 2019. december 31.

© Nagy Imre Gábor
© Pécs Története Alapítvány
© Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltára
© Kronosz Könyvkiadó Kft.

Tartalom

BEVEZETÉS	9
A VÁROSI KÖZIGAZGATÁS ÉS A POLGÁRMESTERI HATÁSKÖR	13
A törvényhatósági közigazgatás	13
A főispán	18
A polgármester vezetésével működő városi tanács és a hivatali szervezet	22
A polgármesteri hatáskör	25
A polgármester-választások	36
AIDINGER JÁNOS (1875–1896)	41
Gyermekkor és tanulóévek	41
A pályakezdés évei (1867–1869)	44
A városi főjegyző (1869–1875)	45
Polgármester-választások (1875, 1878, 1884, 1890, 1896)	48
A városi közigazgatás fejlesztése	55
Intézmények fejlesztése és létesítése	63
Pécs katonavárossá válása	71
Urbanizáció, a vízvezetékrendszer kiépítése	79
Városgazdálkodás	80
Nyugdíjazása	83
Pécs város országgyűlési képviselője (1896–1901)	89
Társadalmi tevékenysége	96
Történetíró	101
Családi élet	106
Aidinger János halála és emlékezete	111

MAJOROSSY IMRE (1896–1906)	121
Gyermekkor és tanulóévek	121
Pályakezdőként a város szolgálatában (1871–1875)	123
A város főjegyzője (1875–1896)	127
Polgármester-választások (1896, 1902)	128
Városfejlesztés	137
Városi oktatási, kulturális, egészségügyi és szociális intézmények létesítése	144
Katonai létesítmények	148
A városháza, a köztemető, a közvágóhíd és a kommunális létesítmények	151
A városi tisztviselői és a tanítói fizetések rendezése	157
Majorossy Imre nyugdíjazása	165
Társadalmi és közéleti tevékenység	172
Család és a rokonság	176
Majorossy Imre halála	179
Majorossy Imre emlékezete	183
NENDTVICH ANDOR (1906–1936)	189
Gyermekkor és tanulóévek	189
A pályakezdés évei (1890–1896)	191
A fiatal tanácsnok (1897–1905)	196
Nendtvich polgármesterségének első szakasza (1906–1921)	197
Nendtvich Andor és a városi közigazgatás	202
A városfejlődés Nendtvich Andor polgármesterségének első szakaszában	205
Nendtvich Andor és az iskolák	218
A városfejlesztés finanszírozása	231
Nendtvich Andor az első világháborúban	234
Nendtvich Andor a szerb megszállás idején	247
Nendtvich Andor polgármesterségének második szakasza (1921–1936)	258
A városgazdálkodás Nendtvich Andor polgármesterségének második szakaszában (1921–1936)	264
Nendtvich Andor és a pozsonyi egyetem Pécsre helyezése	265
A közüzemi hálózat kiépítése és az infrastruktúra fejlesztése	273

Nendtvich Andor és a szociális ellátás	276
Nendtvich Andor nyugdíjazása	280
Nendtvich Andor társadalmi élete	286
Nendtvich Andor családja, halála és emlékezete	292
MAKAY ISTVÁN (1936–1940)	299
A szegény gyermekkor és a diákévek	299
A pályakezdés évei (1898–1906)	304
Városi tanácsnok és főjegyző (1906–1936)	307
A város élén (1936–1940)	315
Makay városvezetői tevékenysége	319
Nyugdíjazása	324
Társadalmi és politikai élet	329
Családi élete	334
Makay István halála és emlékezete	335
MELLÉKLETEK. POLGÁRMESTERI SZÉKFOGLALÓ BESZÉDEK	
Aidinger János polgármester székfoglaló beszéde	345
Majorossy Imre polgármester székfoglaló beszéde	347
Nendtvich Andor polgármester székfoglaló beszéde	354
Makay István polgármester székfoglaló beszéde	359
FELHASZNÁLT FORRÁSOK ÉS IRODALOM	369
ILLUSZTRÁCIÓK JEGYZÉKE	389
NÉVMUTATÓ	397

Bevezetés

Kötetünkben a 19. században született négy kormánypárti pécsi polgármester – Aidinger János, Majorossy Imre, Nendtvich Andor és Makay István – életútját adjuk közre. 1848 és 1950 között a polgármester nem csupán a város „első embere”, a városi közigazgatás vezetője volt. A polgármester egyénisége és képességei befolyásolták a város működését, és meghatározó szerepe volt a város fejlődésében. Éppen ezért a polgármester tevékenységét a város gyarapodásával együtt lehet csak vizsgálni.

Pécs város 1848 előtti közigazgatásának és jogszolgáltatásának a főbíró volt a vezetője. A főbíró a másik két vezető tiszttel, a polgármesterrel, a városkapitánnyal és a kilenc tanácsnokkal együtt alkotta a város szűkebb vezetőtestületét, a 12 tagú városi tanácsot. A városkapitány a város közrendjéért és közbiztonságáért felelős vezetőként tevékenykedett, a polgármesternek pedig a legfontosabb feladatát a város gazdaságának irányítása jelentette. A külső tanácsot, a 81 (80–82) tagú önkormányzati szervet választott polgárságnak, illetve választott községnek is nevezték. A tanács és a választott község tagjait egyaránt élethosszig választották meg.¹

1848 és 1950 között a város élén a polgármester állt. 1848-ban először és utoljára a szabad önkormányzati választásokon a választópolgárok közvetlenül választották meg a polgármestert, a város vezetőjét. Az önkormányzati választásokat az 1848. évi XXIII. tc. szerint bonyolították le.² A szabadságharc bukása után, a neoabszolútizmusban felfüggesztették az önkormányzatok működését, és minden hivatalnoki állást kinevezéssel töltötték be. Ezután – az 1861-es alkotmányos év kivételével – a pécsi polgármestereket is kinevezték. A kiegyezéssel, 1867 áprilisában visszaállították a vármegyék és szabad királyi városok autonómiáját. 1867-től 1950-ig a városi közgyűlés által választott polgármester vezette a várost.³

.....
¹ KAJTÁR 1983. 115–116.

² NAGY I. G. 1999a. 31–34.

³ SZITA 1993. 220.

Az 1848 és 1950 közötti közel száz év alatt 13 polgármester irányította Pécs városát.

1.	Aidinger Pál	1848–1849
2.	Luzsevich László	1849–1852
3.	Nagy József	1853–1861
4.	Aidinger Pál (újból)	1861
5.	Nagy József (újból)	1861–1865
6.	Bubreg Mihály	1865–1873
7.	Taray Endre (Andor)	1874–1875
8.	Aidinger János	1875–1896
9.	Majorossy Imre	1896–1906
10.	Nendtvich Andor	1906–1936
11.	Makay István	1936–1940
12.	Esztergár Lajos	1940–1945
13.	Tolnai József	1945–1948
14.	Krancz Pál	1948–1950

Beszédes tény, hogy amíg az 1848 és 1875 közötti 27 év alatt hat, az 1875 és 1940 közötti közel hét évtized alatt mindössze négy polgármester – Aidinger János, Majorossy Imre, Nendtvich Andor és Makay István – váltotta egymást. A négy polgármester alatt a városigazgatás szilárd és kiegyensúlyozott korszakról beszélhetünk.

A polgármesterek pályái között több párhuzamosság és azonosság tapasztalható. Mind a négy polgármesterben közös volt a pécsiség. Pécssett születtek és haltak meg. Pécssett élt a szűkebb és a tágabb rokonságuk. Pécssett jártak iskolába, itt érettségiztek és itt folytatták a felsőfokú tanulmányaikat. A város egyetlen gimnáziuma, a Pécsi Ciszterci Rend főgimnáziuma az elitképzés intézményének számított. A gimnázium a tisztviselő és értelmiségi réteg újratermelődésére, és az iparosok, kereskedők, sőt a földművesek, fizikai munkások gyermekeinek felemelkedésére is lehetőséget nyújtott.⁴

Mind a négy polgármester a pécsi jogakadémián tanult. A jogi diploma megszerzését, vagy a jogakadémia elvégzését, illetve az államtudományi államvizsga letételét a köztisztviselők jogállásáról szóló 1883. évi I. törvénycikk írta elő a városok jegyzői, rendőrkapitányai és polgármesterei számára. Pécs

⁴ LENGVÁRI 2001. 149–151.

*Pécs a ciszterci gimnáziummal, a belvárosi templommal
és a régi városházával, 1898*

diákjai szerencsés helyzetben voltak, hiszen helyben folytathatták jogi tanulmányaikat a Pécsi Püspöki Joglyceumban (Jogakadémián). Egyedül dr. Majorossy Imre kapott jogi doktori diplomát a budapesti egyetemen. Aidinger János, Nendtvich Andor és Makay István nem is szerzett a jogakadémiai, főiskolainál magasabb végzettséget.

Mind a négy polgármester a tehetsége és nem a származása miatt lett a város vezetője. Nendtvich Andor és Majorossy Imre tisztviselői-értelmiségi, Aidinger János kereskedői, Makay István napszámos-földműves családból származott. Bár anyagi viszonyaik jelentősen eltértek egymástól, egyikük szülője sem volt gazdag, így már gyermekkorukban megtapasztalhatták az élet nehézségeit. Pécsiségük és neveltetésük is hozzájárulhatott ahhoz, hogy városvezetőként is szociális érzékenységgel rendelkeztek. Vallásukat tekintve Aidinger János, Majorossy Imre és Makay István római katolikusok voltak, Nendtvich Andor viszont neves pécsi evangélikus családból származott.

Mind a négyen a városi bürokrácia példaképei voltak. Fiatalon, huszonevesen kezdték meg városházi szolgálatukat. Mindannyian gyors karriert csináltak, hiszen 30 éves koruk előtt a város főtisztviselői lettek. Aidinger Jánost

és Majorossy Imrét 23, illetve 28 évesen választották meg főjegyzőnek. Nendtvich Andor és Makay István 30 évesen lettek tanácsnokok.

A négy polgármester két generációt képviselt. Aidinger János és Majorossy Imre egyaránt 1848 előtt született, és az 1867. évi kiegyezés utáni boldog békeidők évtizedeiben tevékenykedtek. Majorossy mindössze egy évvel volt fiatalabb elődjénél, Aidinger Jánosnál. Mivel Aidingert fiatalon, 29 éves korában választották meg polgármesternek, hosszú ideig, 21 évig vezette a várost. Utódja, Majorossy meglelt férfikorban, 49 évesen lett a város polgármestere, és tíz évig állt csak a város élén, bár a pályafutását a politikai helyzet változása rövidítette meg.

Nendtvich Andor és Makay István egyaránt már a kiegyezés után született. Pályafutásuk a századfordulótól bontakozott ki, tevékenységük egyaránt felölelte a világháború előtti boldog békeidőket, a háború és a megszállás éveit, és a két világháború közötti válságos évtizedeket. Nendtvich Andort is viszonylag fiatalon, 39 évesen emelte a közgyűlés bizalma a polgármesteri székbe. Hosszú, több mint harminc éves polgármesterség után 69 évesen vonult vissza. A nála kilenc évvel fiatalabb utódját, Makay Istvánt nyugdíjas korban, 60 évesen választották meg polgármesternek, így alig több mint három évig lehetett csak a város vezetője.

A városi szolgálatuk és a nyugdíjazásuk ideje szorosan összefüggött. Aidinger 29, Majorossy 35, Makay 42 és Nendtvich 45 évet töltött el a városházán. Aidingert 50 évesen, Majorossyt 59 évesen, Makayt 64 évesen és Nendtvichet 69 évesen nyugdíjazták. A nyugdíjazott polgármesterek Makay kivételével még sokáig éltek, és tapasztalatukra számíhattak az utódjaik. Majorossy huszonegy, Nendtvich tizenöt, Aidinger kilenc, Makay viszont alig több mint egy évet töltött el nyugdíjasként.

Mindegyik polgármester részt vett a város közéletében. A polgármesterek a személyiségüktől függően ugyan eltérő mértékben vállaltak társadalmi tevékenységet, ám a fontosabb pécsi egyesületeknek kivétel nélkül tagjai voltak, és pedig a Pécsi Dalárdának, a Mecsek Egyesületnek, a Pécsi Nemzeti Kaszinónak.

A feldolgozás gerincét a Magyar Nemzeti Levéltár Baranya Megyei Levéltárának iratanyaga jelentette. Bár törekedtünk a szakirodalom, és közel hetven év fontosabb nyomtatott dokumentumainak, levéltári iratainak áttanulmányozására, ezt nyilvánvalóan teljeséggel nem tudtuk megvalósítani.

Képek jegyzéke

- borító Aidinger János arcképe. (HAKSCH 1902. 112.)
Majorossy Imre polgármester arcképe. (VÁRADY 1897. II. 727.)
Nendtvich Andor polgármester arcképe 1928. (ZSADÁNYI–KLAMÁR 1928. 8.)
Makay István arcképe, 1928 (ZSADÁNYI–KLAMÁR 1928. 22.)
Képeslap. Pécs. Városháza. Kiadja Fürst Lipót dohánynagyárus, Pécs; D.K.B. é. n.
- első előzék Pécs szabad királyi város 1864. évi térképe. (MNL BaML XV. 9. Pécs város térképeinek gyűjteménye 115.)
- hátsó előzék Dulánszky Jenő 1933. évi városrendezési térképe (Pvt 175)
11. old. Pécs a ciszterci gimnáziummal, a belvárosi templommal és a régi városházával, 1898. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 8.)
16. old. 1898. évi virilisjegyzék. (MNL BaML IV. 1404. Pécs Város Igazoló Választmányának ir. 1898.)
17. old. Időközi önkormányzati választási hirdetmény, 1886. (MNL BaML IV. 1404. Pécs Város Igazoló Választmányának ir. 1886.)
18. old. Baranya vármegye és Pécs város közös főispáni hivatalának fejlődés levélpapírja. (MNL BaML IV. 1407. a. Pécs város polg. elnöki ir. 30/1898.)
19. old. A megyeháza, a közös főispáni hivatal székhelye. Ifj. Nendtvich Andor rajza. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 827.)
21. old. Erreth János pécsi főispánnak írt levél levélborítékja, 1908. május 28. (MNL BaML XV. 25. I. Levélborítékok 2.)
22. old. Pécs Város Tanácsának bélyegzőlenyomata, 1872. (MNL BaML IV. 1404. Pécs Város Igazoló Választmányának ir. 1872.)
25. old. Pécs város polgármestere iktatóbélyegzője, 1911. (MNL BaML IV. 1407. a. Pécs város polg. eln. ir. 1151/1911.)
27. old. Városi kövezetvámjegy. (MNL BaML XV. 25. m. Menükártyák 7.)

31. old. Pécs város 1900. évi önkormányzati szabályrendeletének címlapja. (MNL BaML IV. 1408. Pécs város szabályrendeleteinek levéltári gyűjteménye 51.)
36. old. Pályázati hirdetés a polgármesteri állásra, 1896. (*Pécsi Figyelő*, 1896. nov. 11., 7.)
38. old. Pécs város polgármesterének bélyegzőlenyomata az 1910-es évekből. (MNL BaML XV. 25. e. Cégjelzéses (fejléces) papírok.)
40. old. Aidinger János polgármester arcképe a Városháza közgyűlési termében. (Fotó Borsy Judit)
43. old. Aidinger János ciszterci főgimnáziumi anyakönyvi bejegyzése, 1859/60. (MNL BaML VIII. 52. Ciszterci Rend (Nagy Lajos) Gimnáziumi iratai. Anyakönyv 1859/60.)
47. old. Aidinger János főjegyző útlevélhez készült személyleírása. (MNL BaML IV. 1406. b. Pécs Város Tan. ir. 6418/1873.)
50. old. Aidinger János főjegyző 1875. évi polgármesteri pályázata. MNL BaML IV. 1406. b. Pécs Város Tan. ir. 10947/1875.)
55. old. Aidinger János polgármester aláírása. (MNL BaML IV. 1406. g. Pécs Város Tan. ir. E-1619/1920.)
57. old. Aidinger János 1878. évi polgármesteri jelentésének címlapja. (MNL BaML IV. 1407. l. Pécs város polg. jel. 1878.)
61. old. 1890. évi önkormányzati választás 3. választókerületének szavazólapja. (MNL BaML IV. 1404. Pécs Város Igazoló Választmányának ir. 1890.)
65. old. A Rudolfinum árvaalap 1893. évi költségvetése. (MNL BaML IV. 1402. a. Pécs Város Számv. ir. Költségvetések 1893.)
68. old. A Mária utcai belvárosi elemi és polgári leányiskola. (MNL BaML XV. 41. Szentirmay Tibor képeslapgyűjteménye 256.)
69. old. A Pécsi Nemzeti Színház, 1911. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1319.)
70. old. Pécs város millenniumi festménye. (VÁRADY 1897. II: 723.)
75. old. A sátortábor, a honvédkórház és a központi temető Pécs 1920. évi térképén. (MNL BaML XV. 9. Pécs város térképeinek gyűjteménye 152.)
77. old. Belépőjegy a pécsi székesegyház 1891. június 22-ki felszentelésére. (MNL BaML XV. 25. m. Menükártyák 3.)
78. old. Az 1880. évi királylátogatás programja. (MNL BaML IV. 1406. b. Pécs Város Tan. ir. 6738/1901.)
86. old. Aidinger János 1896. évi nyugdíjazási kérelméhez csatolt orvosi bizonyítvány. (MNL BaML IV. 1406. g. Pécs Város Tan. ir. E-1619-1920.)
89. old. Wéber Tarlós Károly 1904. évi festménye Adinger Jánosról. (Janus Pannonius Múzeum Művészettörténeti Osztálya.)

93. old. Erreth János kortesnóta 1896-ból. (MNL BaML XV. 25. h. Röplapok, szórólapok 69.)
97. old. A Pécsi Dalárda alapszabálya, pecsétlenomattal és Aidinger aláírásával. (MNL BaML IV. 1428. Pécs város egyesületi alapszabályainak levéltári gyűjteménye 187.)
99. old. A Pécsi Dalárda győzelmi zászlószalagjai. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 858.)
103. old. Aidinger János 1880. évi emlékbeszéde. (MNL BaML Szakkönyvtár.)
106. old. Aidinger János könyvtárának bélyegzőlenyomata. (MNL BaML IV. 1003. b. Pécs Város Tan. ir. 43/1718.)
109. old. Hillebrand Ferencné sz. Aidinger Vilma Mária u. 28. alatti házának homlokzati terve, 1889. (MNL BaML IV. 1407. h. Pécs város polg. ir. F-20727/1933.)
113. old. Aidinger János gyászjelentése. (MNL BaML XV. 25. c. Gyászjelentések.)
117. old. Aidinger János síremléke a pécsi köztemetőben. (Fotó Borsy Judit)
119. old. Pécs a belvárosi templommal az 1900-as évek elején. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 993.)
120. old. Majorossy Imre polgármester arcképe a Városháza közgyűlési termében. (Fotó Borsy Judit)
123. old. A pécsi ciszterci főgimnázium homlokzata az 1860-as évek második felében. (CISZTERCI ÉRTESÍTŐ 1867. 3.)
125. old. Majorossy Imre pályázata az egyik törvényszéki fogalmazói állásra. (MNL BaML IV. 1106. b. Pécs Város Tan. ir. 9228/1870.)
129. old. Majorossy Imre polgármester aláírása Pécs város bélyegzőlenyomataival. (MNL BaML IV. 1420. Pécs város okmánytára 5.)
132. old. Kardos Kálmán főispán arcképe. (VÁRADY 1897. II: 715.)
134. old. Majorossy polgármester az 1900. augusztus 18-ki ünnepi istentiszteletre hívja a városi közgyűlés tagjait. (MNL BaML XV. 25. d. Meghívók 61.)
139. old. A Balokány-tó a századforduló környékén. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1421.)
143. old. A belvárosi templom a Szentháromság szoborral, 1912. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 998.)
147. old. Fejérváry Imre báró főispán arcképe. (SOMOGYI 1902. 18.)
149. old. Ferenc József-laktanya, 1909. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 415.)
150. old. A honvéd hadapródiskola, 1900. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 418.)
153. old. Központi temető ravatalozója, 1917. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1484.)

154. old. Főpályaudvar homlokzata 1913 után. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 223.)
155. old. Főpályaudvar a vágányok felől, 1915. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 230.)
160. old. Városi tisztviselők javadalmazási kimutatása, 1900. (MNL BaML IV. 1418. Pécs város szabályrendeleteinek levéltári gyűjteménye 51.)
162. old. Pécsi tanítók és tanítónők 1905–1906 körül. (Borsy család magángyűjteménye)
164. old. A Miasszonyunk Női Kanonokrend tanítónőképzőjének növendékei, 1901. (Borsy család iratai. Magángyűjtemény.)
171. old. I. Ferenc József Majorossy Imrének a királyi tanácsosi kitüntető címet adományozta. (MNL BaML IV. 1407. a. Pécs város polg. eln. ir. 253/1902.)
173. old. A Pécsi Nemzeti Kaszinó tisztikara és választmánya, 1912. (PÉCSI NEMZETI KASZINÓ ÉVKÖNYVE 1912. 11.)
175. old. Majorossy Imre 1917. évi születésnapjára üdvözlését megköszönő levelének utolsó oldala. (MNL BaML IV. 1406. g. Pécs Város Tan. ir. E-17028/1917.)
177. old. Berecz Károly cég fejléces papírja. (MNL BaML XV. 25. e. Cégjelzéses (fejléces) papírok.)
178. old. Majorossy Viktor gyászjelentése. (XIV. 60. Visy Napló 1915. II. 169.)
180. old. Majorossy Imre gyászjelentése. (MNL BaML XV. 25. c. Gyászjelentések.)
182. old. A Pécsi Dalárda jelíges levélpapírja. (MNL BaML IV. 1428. Pécs város egyesületi alapszabályainak levéltári gyűjteménye 187.)
186. old. Majorossy Imre városházi portréja az 1900-as évekből. (Janus Pannonius Múzeum Művészettörténeti Osztálya. Fotó Füzi István.)
188. old. Nendtvich Andor polgármester arcképe a Városháza közgyűlési termében. (Fotó Borsy Judit)
191. old. Nendtvich Andor pécsi jogakadémiai anyakönyvi bejegyzése. (MNL BaML VIII. 2. Pécsi Püspöki Joglíceum ir. Anyakönyv 1876-1898.)
193. old. A Pécsi Püspöki Jogakadémia, 1904. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1338.)
195. old. Nendtvich Andor személyi nyilvántartó lapja. (MNL BaML IV. 1427. Pécs város alkalmazottainak személyi nyilvántartó lapjai, személyi kartonjai.)
198. old. Nendtvich Andor polgármesteri pályázata. 1. oldal. (MNL BaML IV. 1407. a. Pécs város polg. ir. E-3001/1993.)
199. old. Nendtvich Andor polgármesteri pályázata. 2. oldal. (MNL BaML IV. 1407. a. Pécs város polg. ir. E-3001/1993.)

202. old. Nendtvich Andor polgármesteri irodájában. (Szűts 1991. Mellékletek.)
204. old. Szabó József szociáldemokrata párttitkár, városi képviselőtestületi tag arcképe. (MNL BaML XV. 34. Fotótár 2.)
204. old. Szabó József síremléke a pécsi köztemetőben. (MNL BaML XV. 34. Fotótár 2.)
205. old. Nendtvich Andor polgármester aláírása Pécs város bélyegzőlenyomatával. (MNL BaML IV. 1413. a. Pécs Város Rendőrkap. biz. ir. 39/1908.)
207. old. A Széchenyi téri piac, 1914. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1207.)
211. old. Villamos a Szabadság úton, 1932. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 275.)
212. old. Villamos havi bérletjegy, 1917. május. (MNL BaML XV. 25. m. Menükártyák 5.)
213. old. A MÁV üzletvezetőségi székház 1920-as években. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 237.)
217. old. Balázs Flórián cselédkönyve, 1918. (MNL BaML XV. 25. a. Okmányok A 159.)
219. old. Pécsi Felsőkereskedelmi Iskola a Dischka Győző utcában, 1913. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 867.)
224. old. Meghívó a Pius Gimnázium felavató ünnepségére, 1915. (XIV. 60. Visy Napló 1915. III: 150.)
225. old. Pius Főgimnázium. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 446.)
228. old. Zichy Gyula gróf pécsi püspök. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye.)
236. old. Visy László főispán és Nendtvich Andor polgármester felhívása az V. hadikölcsön jegyzésére, Pécs, 1916. december 10. (MNL BaML XV. 42. Plakátok 233.)
240. old. Nendtvich Andor polgármester felhívása katonai fehérenemű varrására, 1917. (MNL BaML XV. 34. Fotótár 1.)
243. old. Mosószappanjegy, 1917. (MNL BaML XV. 25. f. Értékpapírok 68.)
243. old. Pécs város 1917. októberi petróleumjegye. (MNL BaML XV. 25. f. Értékpapírok 68.)
244. old. Élelmezési jegy az első világháborúból. (MNL BaML XV. 25. f. Értékpapírok 68.)
246. old. Ülőjegy Tarnay Lajos hadsegélyezési dalestélyére, Pécs, 1916. február 8. (MNL BaML XV. 25. m. Menükártyák 1.)
246. old. Meghívó az 1918. február 1-i hadsegélyezési huszárestélyre. (Borsy család magángyűjteménye)

248. old. A belgrádi fegyverszüneti egyezményben kijelölt szerb demarkációs vonal. (RAYMAN 2008. Hátsó borítólap belső.)
251. old. Szerb csapatok miséje a Széchenyi téren 1919. július 12-én. Szabó Lóránt felvétele. (Pécsi Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Történeti Gyűjtemények Osztálya. Szőnyi Ottó hagyaték. Dr. Schmelczler-Pohánka Éva szívességéből.)
252. old. Linder Bélát 1920. szeptember 23-án a polgármesteri beiktatásra kísérik. (SZŰTS 1991. Mellékletek.)
255. old. A nemzeti hadsereg bevonulása Pécsre 1921. augusztus 22-én. Fejes György felvétele. (Pécsi Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Történeti Gyűjtemények Osztálya. Szőnyi Ottó hagyaték. Dr. Schmelczler-Pohánka Éva szívességéből.)
256. old. Pécs város térképe, 1922. (RÉVAI 1922. XV: 272.)
260. old. Magyarország c. lap 1925. évi címlapja Nendtvich Andor arcképével. (Dr. Schmelczler-Pohánka Éva szívességéből.)
266. old. Pécsi Erzsébet Tudományegyetem Rákóczi úti központi épülete. (MNL BaMLXV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1375.)
269. old. A Maurinum Nendtvich Andor polgármesterrel és Klebelsberg kultuszminiszterrel. Pécs, 1931. június 10. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1385.)
272. old. Nendtvich Andor díszdoktori oklevele. (Pécsi Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Történeti Gyűjtemények Osztálya. Dr. Schmelczler-Pohánka Éva szívességéből.)
274. old. Nagy Elek, a városi gáz- és villamosmű vezetője. (MNL BaML XV. 34. Fotótár 6.)
277. old. Pécs város lisztutalványa, 1920. október 6. (MNL BaML XV. 25. f. Értékpapírok 68.)
277. old. 100b. kép – A Magyar Köztisztviselők Fogyasztási, Termelő- és Értékesítő Szövetkezetének 1923. októberi ellátási jegye. (MNL BaML XV. 25. f. Értékpapírok 68.)
279. old. A temető ínségnyhítéssel épített kápolnája, 1932. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1485a.)
281. old. Karikatúra Nendtvich Andorról, 1933. (KEPES–ZSADÁNYI 1933. 90.)
285. old. Nendtvich Andor 1936. évi kitüntetése. (MNL BaML IV. 401. a. Baranya vm. főisp. biz. ir. 295/1936.)
287. old. A Pécsi Kereskedelmi és Iparbank igazgatói tagsági választásának szavazólapja 1915. (XIV. 60. Visy Napló 1915. II: 224.)
288. old. Nendtvich Andor, a Mecsek Egyesület elnöke arcképe, 1931. (KALTNECKER 1931. 27.)
289. old. Nendtvich Andor Menedékház az Idegenforgalmi Iroda levelezőlapján. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1491a.)

289. old. Nendtvich Andor Menedékház a Mecsek Egyesület levelezőlapján. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1491.)
291. old. Pécsi evangélikus templom. Ifj. Nendtvich Andor rajza. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 865.)
293. old. Ifj. Nendtvich Andor arcképe. (Borsy család magángyűjteménye)
295. old. Nendtvich család sírboltja a pécsi köztemetőben. (Fotó Borsy Judit)
297. old. Zsolnay-kút a Széchenyi térrel. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 963.)
298. old. Makay István polgármester arcképe a Városháza közgyűlési termében. (Fotó Borsy Judit)
301. old. Makay István szülei szegénységi bizonyítványa. Pécs, 1895. szeptember 2. (MNL BaML VIII. 52. Ciszterci Rend (Nagy Lajos) Gimnáziuma ir. 94/1896.)
306. old. Fejérváry Imre főispán Makay Istvánt tiszteletbeli rendőrkapitánnyá nevezte ki, Pécs, 1901. február 22. (MNL BaML IV. 1417. a. Pécs város polg. eln. ir. 1294/1904.)
308. old. Makay István városi tanácsosnak címzett levélboríték. (XIV. 60. Visy Napló 1914. I: 281.)
314. old. Makay István helyettes-polgármester beszél a polgári légiforgalom megindulásakor. Pécs, 1930. április 15. (Császár 1941. 8.)
315. old. Makay István polgármester aláírása Pécs város bélyegzőlenyomatával. (MNL BaML IV. 1420. Pécs város okmánytára 2181.)
318. old. Makay István polgármester névjegye. (Borsy család magángyűjteménye)
320. old. Hotel Kikelet (Mecseki Üdülőszálló), 1938 – (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1690.)
321. old. Autóbusz vonaljegy, 1944. (MNL BaML XV. 25. m. Menükártyák 4.)
328. old. Gebauer Ernő festménye Makay Istvánról. (MNL BaML)
330. old. Pécsi Ünnepi Játékok, 1933. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 722.)
331. old. Belvárosi Katolikus Kör, 1927. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 533.)
331. old. Pécsi Katolikus legényegylet ebédlője. (MNL BaML XV. 42. Borsy Károly képeslapgyűjteménye Pécs 1352.)
333. old. 1935. évi országgyűlési választás pécsi szavazólapja. (MNL BaML IV. 1403. Pécs Város Központi Választmányának ir.)
336. old. Pécs város gyászjelentése Makay Istvánról, Pécs, 1941. december 30. (MNL BaML XV. 25. c. Gyászjelentések.)
340. old. Makay család sírboltja a pécsi köztemetőben. (Fotó Borsy Judit)

Névmutató

A névmutatóban a szakirodalmi hivatkozások neveit nem szerepeltetjük. Aidinger János, Majorossy Imre, Nendtvich Andor és Makkay István neveinek előfordulásai az életpályájukról szóló fejezeteket nem tartalmazzák.

- Ágh Timót 78
Aidinger Anna 190
Aidinger György 42, 190
Aidinger Györgyné (Anna) 108
Aidinger János 9, 10–12, 37, 121, 127, 129, 130, 139–142, 144, 194, 210, 213, 218, 295, 299, 300, 310, 367
Aidinger József 41, 108, 194
Aidinger Mária Antónia Octavia
Aidinger Pál 10, 42, 60, 108
Aidinger Teréz (Terézia Vilma Katalin) 107, 110, 115
Aidinger Vilma (Hillebrand Ferencné) 109, 110
Alpár Ignác 149
Angyal Alajos 48
Antal Aladár 292
Antal Gyula 90, 97
Apponyi Albert 169, 221, 222, 229
Arató Jenő 200, 293, 327
Áronfy Ilka 163
Asztalos József 48
- Balázs Flórián 217
Balázsovcics István 205
Baldauf Gusztáv 290, 291
Balogh Berta 177
Balogh Ferenc 177
Balogh Margit 292
Bánffay Simon 96
- Bánffy Dezső 90, 94
Bárczy István 209
Baross Gábor 91
Bartosságh Friderika 292
Baumann Emil 228, 267, 282
Benkő Gyula 124
Benyovszky Móric 20, 21, 146, 169, 282, 328, 340
Berecz Károly 176, 177
Berecz Mátyás 176
Berecz Vilma 176
Bész Gyula 126
Bethlen István 269
Bitter Illés 220, 222
Blázsovcics Ignác 205
Bobánovics Jenő 21
Bodnár Zsigmond 253
Bodó Aladár 166
Bodoky Márta 177
Bokányi Dezső 95
Bolgár József 48
Boros István 21
Bors Antal 21
Borsy Jenő 277
Borsy Károly 294
Böhm Félix 48
Breichler Ignác 59
Bubreg Mihály 10, 37, 44, 48, 59, 60, 89
Bulyovszky Károly 78
Buzády János 48

- Buzagits Hugó 49
 Buzássy Ábel 255, 259, 261
- Čolak-Antić, Vojin 250
 Cvetić, Milos 248
 Czenger Lajos 59
 Czirják I. Antal 264
- Csatáry Frigyes 210
 Cseke Béla 177
 Cseke Tamás 177
 Csendes Géza 59, 60
 Csetke Béla 107
 Csizmadia Géza 305
 Csukás Zoltán 258
- Daempff Sándor 103
 Deák László 177
 Dessewffy József 131, 348
 Detre János 253
 Deutsch Kornél 140, 237, 329
 Dévényi Iván 126
 Dick György 263
 Dietrich Ignác 49
 Dittrich Fidél 81, 82
 Dóczy István 49
 Doktor Sándor 203, 252
 Dollinger Lajos 122
 Donáth Gyula 116
 Doraszil Pál 126
 Dragila Antalné 329
 Dulánszky Nándor 54, 70, 78, 96, 97,
 275
 Dürnbacher Gyula 239
- Éhen Gyula 209
 Ehn Emília 163
 Elter Mária 177
 Engel Mihály 100
 Engloner József 59
 Eötvös József 349
 Erdődy Anna 176
- Erreth János 20, 21, 90–93, 95, 146, 158,
 165, 166, 168, 197, 201, 231, 305, 308,
 309, 354
 Esztergályos János 263, 280, 322, 334
 Esztergár Lajos 10, 277, 278, 323, 338, 339
 Eugenius, Victor Andreas 177
 Eusterholz, Michael 177
- Fabinyi Tihamér 333, 334, 363
 Farkas István 145
 Fejérváry Géza 149, 151, 165, 168, 169
 Fejérváry Imre 20, 60, 94, 131, 136, 145,
 147–149, 151, 166, 169, 174, 305–307,
 309, 313
 Fejes György 146, 181, 255
 Fekete Mihály 168, 169
 Ferenc József, I. 20, 71, 76–78, 80, 165,
 171, 172
 Ferts István 59
 Fischer Béla 293, 363
 Fürst Gyula, ifj. 166, 220, 223, 239
 Fürth Ignác 158
- Gadányi Kálmán 292
 Gál Jenő 275
 Gebauer Ernő 328, 329
 Gebauer Izor 302
 Geldner Aladár 292
 Gergelits János 124
 Girk Alajos 64
 Gombos Ede 322
 Gonda Mari 163
 Gosztonyi Elemér 319
 Gosztonyi Gyula 20, 254, 321
 Gosztonyi Gyuláné Pilch Erzsébet 107
 Graits Endre 155
 Graumann János 204
 Greiner József 281
 Grill Xavér Ferenc 176
 Grünhuth Ignác 48, 126
 Guth Béla 305
 Günther Mihály 239

- Gyetzvai János 21
 Gyimóthy Gyula 185
 György Ármin 275
- Habsburg–Tescheni Frigyes 73
 Hajdu Gyula 203, 204, 223, 311
 Haksch Emil 37, 49, 51
 Haksch Lajos 108
 Hamerli Imre 275
 Hamerli József 333, 334, 340
 Hamvas Gertrúd 177
 Havranek József 41
 Heckeman Katalin (Aidinger Józsefné)
 42, 108, 109
 Herbert János 82, 88, 140, 141, 194, 195
 Herczeg István 49
 Hermann János 59
 Herzog Ferenc 336
 Hetey Sámuel 174, 304
 Hidvégi-Vértes István 284
 Hillebrand Ferenc 42, 110, 110
 Hochberger Paulina 190
 Hoffer Károly 113
 Hoffmann László 288
 Holly, Peter Dávid 177
 Horvát István 21, 282, 316
 Horváth Antal 49, 145, 152, 153
 Horváth Antónia 110
 Horváth György 49
 Horváth István 222
 Horváth J. Károly 284
 Horváth Judit 177
 Horváth Kázmér 313
- Igaz Béla 182, 281
 Inczedy Dénes 302
- Janisch Józsefné Makay Mária 335
 Jankovits Hugó 49
 Jánosi Engel Gyula 94
 Járányi József 59
 Jeskó Lajos 290
- Jeszenszky Ferenc 69
 Jilly Alajos 126, 194
 Jobst László lásd Visy László
 Johann Béla 104
 Jókai Mór 107
 Jozipovics Mária 299
 Juhász László 145
 Justus Mihály 223
- Káldor Antal 123
 Káldy Zoltán 290, 291
 Kalenda Lóránt 284, 285
 Kaltnecker Pál 288
 Kardos Kálmán 20, 60, 68, 70, 83, 85, 87,
 88, 90, 100, 132, 133, 172, 194–196,
 353
 Karner Károly 290
 Károlyi Emil 275
 Katics Anna 299
 Katics Antal 182, 313
 Katics István 299
 Kaufer Sándor 67
 Kelemen Andor 202, 283, 316, 318
 Kelemen Mózes 203, 205, 223
 Kellemffy Károly 96
 Kerese György 249, 250
 Kerese Kálmán 124
 Keresztes-Fischer Ferenc 20, 258, 273
 Kis Gadó Mátyás 205
 Kiss Ferenc 107
 Kiss György 156
 Kiss Gyula id. 176
 Kiss Gyula ifj. 176
 Kiss József 49
 Kiszely Gyula 20
 Klebelsberg Kuno 265, 269–271
 Klein (Kissághy, Kisági) Szidónia 107
 Kocsis Etel 190
 Koharits N. János 80
 Kollár Ferenc 275
 Kolozsváry Irma 190
 Komáromy Károly 58, 59

- Komáromy Mariska 107
 Komlós György 179
 Komócsy István 203
 Koncz György 49
 Kornfeld Móric 273
 Kornis Károly 214
 Koroknai Ákos 91
 Kossutány Ignác 102, 103
 Kossuth Ferenc 232
 Koszits Kamill 145, 146
 Kovatsits Paula 190
 Kozma Mária 299
 Kozma Miklós 282
 Kőnig Antal 109
 Körmendy Nándor 321
 Kószeghy Gyula 269, 321
 Köszl János 62, 87
 Krancz Pál 10
 Krausz Miksa 100
 Kristóffy József 165
 Kubányi Lajos 70
 Kubik Béla 94
 Külley János 292
 Kürschnerné Kallivoda Olga 221
- Laki Mária 299
 Lakits Ferenc 222
 Lamparter Janka 334
 Lamparter Károly 334
 Lang Adolf 68, 152
 Layer Ignác 59, 60
 Lechner Gyula 48
 Lenkei Lajos 54, 60, 62, 64, 69, 77, 90,
 94, 99, 100, 111, 129, 142, 145, 151,
 200, 203, 234, 309, 311
 Lépes György 253
 Leyer (Layer) Ignác 60
 Lieber György 166, 168
 Liebscher Vilma 163
 Likl János 46
 Linder Béla 252, 253, 311
 Liszt Ferenc 173
- Littke Jenő 107
 Littke József 107, 261, 262
 Littke Kálmán 107, 115
 Littke Lőrinc 72
 Lőwy Lipót 56, 57
 Ludwig Ferenc 262
 Ludwig Károly 319
 Luzsevich László 10, 89
- Magyary Zoltán 25
 Majorossy Ágnes (Majorossy Imre lá-
 nya) 176
 Majorossy Ágnes (Majorossy Imre uno-
 kája) 177
 Majorossy Amália 122
 Majorossy Antal 122
 Majorossy Boldizsár 122
 Majorossy Ilona 122
 Majorossy Imre (Majorossy Imre fia) 177
 Majorossy Imre (Majorossy Imre uno-
 kája) 177
 Majorossy Imre 9–12, 37, 66, 94, 118,
 122, 196, 197, 201, 210, 214, 218, 219,
 299, 307, 310
 Majorossy János (Majorossy Imre apja)
 121, 177
 Majorossy János (Majorossy Imre
 testvére) 122
 Majorossy Kálmán (Majorossy Imre fia)
 176, 177
 Majorossy Klára 177
 Majorossy Lajos 122
 Majorossy László 177
 Majorossy Margit 177
 Majorossy Mária 122
 Majorossy Viktor (Győző) 177, 178
 Makay Gusztáv (Makay István fia) 334
 Makay Gusztáv (Makay István unokája)
 335
 Makay György 300
 Makay István 9–12, 38, 94, 118, 126,
 239, 267, 274, 284–286

- Makay István, ifj. (Makay István fia) 334, 335
- Makay Lili 334, 335
- Makay Mária 335
- Makay Mátyás 299, 300
- Maléter László 221
- Mária Terézia 71, 101
- Marosi Arnold 145
- Mathievics Imre 49
- Mátyás Flórián 145
- Mattyasovszky-Zsolnay Margit 323
- Miháلكovics Tivadar 126
- Molvay Ferenc 334
- Morvay Ferenc 88
- Mosonyi Dénes 222
- Muttnyánszky Béla 140, 161, 166
- Müller Ferenc 49
- Müller Róza 190
- Münnich Ferenc 21
- Nádor Lajos 307
- Nádor Mária 176, 185
- Nádossy Kálmán 63
- Nagy Elek 273, 274
- Nagy Ferenc 49
- Nagy József 10, 89
- Nagy László 305
- Nagy Nándor 124
- Nagy-Gadó József 62
- Nehrebeczky Ilona 163
- Nemes Tivadar 92
- Nemes Vilmos 230
- Németh Béla 104, 105, 145
- Németh Irén 335
- Nendtvich Adeleina Sophia 190
- Nendtvich Amália Mária (1808–1810) 190
- Nendtvich Amália Mária (1810–1837) 190
- Nendtvich Andor 9–12, 38, 94, 113, 114, 116, 118, 137, 151, 156, 168, 174, 182, 183, 299, 305, 307, 312, 313, 315, 316, 318–321, 324, 326, 327, 329
- Nendtvich Andor, ifj. 19, 284, 291–293, 292
- Nendtvich Anna Mária 190
- Nendtvich Dezső 190
- Nendtvich Erzsébet 292
- Nendtvich Etelka 292
- Nendtvich Géza 190
- Nendtvich Gusztáv Adolf 190
- Nendtvich Gyula 190
- Nendtvich Ilona 292
- Nendtvich Jenő (Nendtvich Andor nagybátyja) 190
- Nendtvich Jenő (Nendtvich Andor testvére) 190
- Nendtvich Károly 190
- Nendtvich Lenke 292
- Nendtvich Margit 292
- Nendtvich Mária 292
- Nendtvich Mária Hermina 190
- Nendtvich Márta 292
- Nendtvich Róza 292
- Nendtvich Sándor (Nendtvich Andor apja) 66, 190, 192, 194
- Nendtvich Sándor (Nendtvich Andor testvére) 190, 192, 193
- Nendtvich Tamás (Nendtvich Andor fia) 292
- Nendtvich Tamás 189, 190
- Nendtvich Vilmos 190
- Nikolits Mihály 21, 326, 336
- Nyers Ilona 107, 115
- Nyers János 107
- Nyers Sándor 107
- Oberhammer Antal 20, 249, 271, 290, 308–310, 312
- Ozorai István 49
- Páll Ödön 275
- Palos Bernardin 294
- Pandurović, Vladislav (Pandurovics László) 249, 251

- Papp Jenő 285
 Papp József 49, 158
 Pécs József 205
 Pécsi Pilch Dezső 284
 Péhm Gábor 122
 Peitler Imre 241
 Perczel Miklós 20, 48, 49, 51, 96, 97,
 122, 127
 Perczel Vince 190
 Perr Viktor 263, 264, 280
 Petheő József 42
 Pffaf Ferenc 155
 Piacsek József 48
 Piacsek Zoltán 325
 Pilch Andor 220, 225, 273, 321
 Pintér Ferenc 195, 307, 308, 312
 Pius, X. pápa 223
 Pleininger Ferenc 229
 Pokász Amália 163
 Polácsi János 253
 Pontyos József 284
 Porges Ede 220
 Pritzmayer Antal 124

 Rác Guszti 92
 Radanović, Stevo 250
 Radocsay Mátyás 49
 Rapp Dezső 253
 Rásky Mihály 123
 Ráth Mátyás 115
 Ratkovics Ferenc 49
 Rauch János 152, 215, 274
 Reberics Imre 98
 Reeh György 126, 308
 Reinfeld Sándor 176
 Révész Mária 296
 Rihmer János 190
 Rosinger Ignác 59
 Rozmanits Károly 190
 Rozs Vendel 48
 Rözge Antal 59
 Ruzsinszky Béla 276, 278

 Sárkány Ármin 169, 223, 262, 317
 Schaurek Rafael 292
 Schneider István 163, 164
 Schultz Ferenc 305
 Schwabach Zsigmond 100
 Schwarcz Gábor 223
 Sebestyén Lajos 183, 279
 Sey László 106, 110
 Sey Terézia 106, 110
 Shakespeare, William 138, 352
 Sikorszki-Zsolnay Miklós 284
 Simonfay János 37, 49
 Sipos István 339
 Sirisaka András 49
 Slipcsevics Ignác 299
 Soltész János 253
 Somogyi Anna 121, 122, 179
 Somogyi Károly 70
 Soós Károly, bádoki 254, 255
 Steinhardt Antal 68
 Steinmetz István 253
 Stenge Ferenc 241, 250, 254
 Stitz János 324
 Suvákovics György 205
 Svastics Lajos 48
 Svetislav, Rajić 254

 Szabady Magdolna 109
 Szabó János 282
 Szabó József 203, 204, 223
 Szabó Lóránt 251
 Szapáry Gyula 21
 Szapáry Lajos 281, 282
 Szauder Gusztáv 99
 Széchenyi István 131, 348
 Széchenyi Miklós 304
 Szeredy József 54, 102, 103, 135
 Szieberth Nándor 101
 Szilágyi Péter 294
 Szily László 70, 177
 Szily Mária 177
 Szinkovich Károly 250

- Szinkovich Mária 292
 Szinkovich Pál 292
 Szita László 205
 Szmik Antal 145
 Szontagh Julianna 121
 Szuly János 144, 170
- Takó István 290
 Taky József 65
 Tallián Károly 48
 Taray Endre (Andor) 10, 37, 48, 60
 Tarnay Lajos 246
 Tausz Gyula 341
 Telegdy Miklós 174
 Teleki Zsigmond 70
 Tichy Ferenc 126, 145, 307, 308
 Tisza István 94, 96, 189
 Tolnai József 10
 Tormay (Trixler) Károly 88, 145
 Török Lajos 284
 Trixler Károly *lásd* Tormay Károly
 Tróber Aladár 194–197, 200
 Troll Ferenc 52, 53, 64, 222
- Ullmann M. Károly 100
 Ursits Lipót 74
- Váradi Antal 70
 Várady Ferenc 71
 Varga Gyula 275, 319
 Varga László, ifj. 319
 Várkonyi Nándor 270
 Vasváry Ferenc 183, 230, 247, 262
 Vaszary Gyula 169
- Vécsey István 80
 Virág Ferenc 339
 Visnya Ernő 264, 286, 324
 Visy (Jobst) László 20, 37, 129, 201, 231, 235–239, 245, 293
 Visy Imre 332, 336, 337
 Visy Zoltán 320
 Vízkelety Árpád 292
 Vlasits (Vlasics) Ferenc 204
 Vörös Márton 106, 339
- Wéber Tarlós Károly 89
 Wekerle Sándor 168
 Wekerle Sándor, ifj. 269
 Wlassics Gyula 94–96
 Wranitsch Gizella 339
- Zádor Imre 313
 Zakariás Györgyi 335
 Zakariás Lili 335
 Zakariás Nándor 335
 Záray Károly 63, 223
 Zavaros Péter 46, 48, 49, 121, 129, 196
 Zelesny Károly 70
 Zellerin Mátyás 80
 Zichy Gyula 222–224, 226, 228–230, 255, 265–267
 Zichy János 218, 223–227, 229
 Zolnay Klára 190
 Zuber József 20
- Zsolnay Miklós 226, 284
 Zsolnay Vilmos 145

A Kronosz Kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

A Kronosz Kiadó a Szakkiadók Társulásának tagja,
könyveink elektronikusan elérhetők, olvashatók és kereshetők
az Arcanum Adatbázis Kiadó által létrehozott

www.szaktars.hu

adatbázisban

Kiadja a Kronosz Könyvkiadó Kft.

Felelős kiadó: a kft. ügyvezetője

Felelős szerkesztő: Erőss Zsolt

www.kronoszkido.hu